

Početna Stranica > ... > Pokretanje Sudskog Postupka > Pravna Pomoć > Belgium

Pravna pomoć

 Belgija

Sadržaj omogućio

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Koji su troškovi povezani sa sudskim postupcima i tko ih obično mora snositi?

„Troškovi” u pravnoj terminologiji obuhvaćaju nekoliko stavki predviđenih člankom 1018. Pravosudnog zakonika (*code judiciaire / gerechtelijk wetboek*).

Troškovi uključuju:

1. razne sudske i registracijske pristojbe i administrativne pristojbe plaćene prije stavljanja izvan snage Zakonika o administrativnim pristojbama (*Code des droits de timbre / Wetboek der zegelrechten*)
2. troškove sudskih isprava te povezanih prihoda i plaća
3. troškove slanja presude
4. troškove izvođenja dokaza, posebno troškove svjedoka i vještaka
5. putne troškove i troškove boravka sudaca, tajnika sudova i stranaka, ako im je putovanje naložio sud, i troškove isprava sastavljenih isključivo za potrebe postupka
6. naknade sudskih troškova iz članka 1022.
7. naknade, prihode i troškove miritelja imenovanog u skladu s člankom 1734.
8. doprinos iz članka 4. stavka 2. Zakona od 19. ožujka 2017. o osnivanju proračunskog fonda za sekundarnu pravnu pomoć (*aide juridique de deuxième ligne / juridische tweedelijnsbijstand*).

Naknada sudskih troškova je paušalni doprinos troškovima i naknadama za odvjetnike koje stranka koja je uspjela u postupku može tražiti od stranke koja nije uspjela u postupku.

Tko može podnijeti zahtjev za naknadu sudskih troškova?

Naknada sudskih troškova iz članka 1022. Pravosudnog zakonika je paušalni doprinos za sudske troškove i naknade stranke koja je uspjela u postupku.

Na zahtjev jedne od stranaka, po mogućnosti na intervenciju suda, sud može posebno obrazloženom odlukom smanjiti ili povećati naknadu, ali taj iznos ne smije biti veći od najvišeg iznosa ili manji od najmanjeg iznosa koje je propisao kralj. Sud će u svojoj ocjeni uzeti u obzir:

- financijsku sposobnost stranke koja je uspjela u postupku kako bi se smanjio iznos naknade
- složenost predmeta
- dogovorenu ugovornu naknadu stranci koja je uspjela u postupku
- očito nerazumne aspekte situacije.

2 Što je točno pravna pomoć?

Pravna pomoć obuhvaća niz koncepata.

- Njome se svakoj osobi daje pravo na besplatno početno pravno savjetovanje u okviru primarne pravne

pomoći (*aide juridique de première ligne / eerstelijnsbijstand*). Uslugu savjetovanja pruža kvalificirani odvjetnik.

- Savjetovanje omogućuje određenim kategorijama osoba da dobiju besplatnu pomoć odvjetnika za bilo koju vrstu pravnog predmeta (sekundarna pravna pomoć). Odvjetnici rade na dobrovoljnoj osnovi. Oni svojim klijentima pružaju iste pravne usluge kao i kad naplaćuju uslugu (savjet, pomoć i zastupanje u redovnim, upravnim postupcima ili postupcima mirenja).
- Pravna pomoć oslobađa stranke čiji su prihodi preniski da bi podmirile troškove sudskog ili izvensudskog postupka od plaćanja svih ili dijela troškova registracije i upisa te troškova za ovjerene preslike. Ona postoji i zbog toga da javni i ministarski službenici (sudski izvršitelji, javni bilježnici itd.) i tehnički savjetnici (pri provedbi sudskih ocjena) ili miritelji uključenim strankama ne bi naplaćivali naknade za pomoć koju im pružaju.

3 Koji su uvjeti za dodjelu pravne pomoći?

Pravo na sekundarnu pravnu pomoć može se ostvariti ako su ispunjena dva uvjeta:

- zahtjev ne smije biti očito nedopušten ili očito neosnovan
- financijska situacija mora odgovarati [uvjetima pristupa](#) utvrđenima u člancima od 508/13/1. do 508/13/4. (kako je uvedeno Zakonom od 31. srpnja 2020. o izmjeni Prvosudnog zakonika radi poboljšanja pristupa sekundarnoj pravnoj pomoći i pravnoj pomoći povećanjem relevantnih gornjih granica dohotka).

Potpuno besplatna pravna pomoć:

Samac: neto mjesečni dohodak manji od 1426 EUR.

Samac s uzdržanim osobama ili u izvanbračnoj zajednici s bračnim drugom ili bilo kojom drugom osobom u istom kućanstvu: neto mjesečni dohodak kućanstva manji od 1717 EUR.

Djelomično besplatna pravna pomoć:

Samac: neto mjesečni dohodak od 1426 EUR do 1717 EUR.

Samac s uzdržanim osobama ili u izvanbračnoj zajednici s bračnim drugom ili bilo kojom drugom osobom u istom kućanstvu: neto mjesečni dohodak kućanstva od 1717 EUR do 2007 EUR.

Od korisnika se očekuje da plati najviše 125 EUR.

Iznosi stupaju na snagu 1. rujna 2022.

Pravna pomoć odobrava se i osobama koje dokažu da ne mogu podmiriti osnovne životne troškove. Odluka ureda za pravnu pomoć (*Bureau d'Aide Juridique / Bureau voor Juridische Bijstand*) kojom se odobrava potpuno ili djelomično besplatna sekundarna pravna pomoć dokaz je da osoba ne može podmiriti osnovne životne troškove.

4 Dodjeljuje li se pravna pomoć za sve vrste postupaka?

Da.

5 Postoje li posebni postupci za hitne slučajeve?

Da.

Ured za pravnu pomoć može u hitnim slučajevima privremeno potpuno ili djelomično osloboditi podnositelja zahtjeva od plaćanja naknada, a da pritom nije dostavio sve ili dio popratnih dokumenata. Podnositelj zahtjeva mora dostaviti popratne dokumente u roku koji odredi ured za pravnu pomoć, odnosno najkasnije 15 dana od datuma odluke. Ako podnositelj ne dostavi dokumente, pravna pomoć automatski se ukida.

Ured za pravnu pomoć ocjenjuje hitnost.

Podnositelj zahtjeva ili njegov odvjetnik mjesno nadležnom uredu za pravnu pomoć podnose usmeni ili pisani zahtjev za potpuno ili djelomično besplatnu sekundarnu pravnu pomoć.

Zahtjev se može podnijeti i preko nadležnih tijela (službe za međunarodnu suradnju u građanskim stvarima

Savezne javne službe za pravosuđe) na temelju Direktive Vijeća 2003/8/EZ od 27. siječnja 2003. o unapređenju pristupa pravosuđu u prekograničnim sporovima utvrđivanjem minimalnih zajedničkih pravila o pravnoj pomoći u takvim sporovima.

6 Gdje mogu dobiti obrazac zahtjeva za pravnu pomoć?

Možete se obratiti uredu za pravnu pomoć u vašoj izbornoj jedinici.

- Uredi koji se služe francuskim jezikom: <https://avocats.be/fr/bureaux-daide-juridique-baj>
- Uredi koji se služe nizozemskim jezikom: <https://www.advocaat.be/nl/gratis-rechtsbijstand/tweedelijnsbijstand>

Od nadležnog ureda za pravnu pomoć možete zatražiti obrazac zahtjeva za pravnu pomoć koji treba ispuniti.

7 Koji se dokumenti trebaju dostaviti zajedno s obrascem zahtjeva za pravnu pomoć?

Popratni dokumenti razlikuju se ovisno o relevantnoj kategoriji osobe. Ako živite s jednom ili više odraslih osoba, potrebno je dostaviti i dokumente kojima se dokazuje njihov dohodak.

Mogu se zatražiti dodatni dokumenti kako bi se potvrdilo da su ispunjeni uvjeti prihvatljivosti za besplatnu pravnu pomoć.

Upozorenje: nekim dokumentima istječe valjanost. Oni ne smiju biti stariji od dva mjeseca od datuma na koji ste podnijeli zahtjev za dodjelu pravne pomoći.

1. Radite i zaposleni ste

- potvrda o sastavu kućanstva, valjana dva mjeseca
- posljednje porezno rješenje
- posljednje dvije plaće / platne liste (cijeli radni mjeseci)
- plaća / platne liste za tekuću godinu s bonusima i naknadama za godišnji odmor
- potvrda državnog ureda za naknadu za godišnji odmor (fizički radnik)
- potvrda o dohotku za posljednja dva mjeseca (radnik zaposlen preko poduzeća za privremeno zapošljavanje).

2. Radite i samozaposleni ste

- potvrda o sastavu kućanstva, valjana dva mjeseca
- posljednje porezno rješenje
- potvrda računovođe iz koje je vidljiv vaš neto prosječni dohodak u posljednja tri mjeseca
- posljednja prijava PDV-a.

3. Niste sposobni za rad

- potvrda o sastavu kućanstva, valjana dva mjeseca
- posljednje porezno rješenje
- potvrda zavoda za zdravstveno osiguranje (*mutuelle/ziekenfonds*) u kojoj su navedene naknade isplaćene tijekom posljednja dva mjeseca
- godišnja potvrda (nesposobnost za rad tijekom jedne ili više godina).

4. Umirovljenik ste

- potvrda o sastavu kućanstva, valjana dva mjeseca
- posljednje porezno rješenje
- potvrda nacionalnog ureda za mirovinsko osiguranje (*Office national des pensions / Rijksdienst voor pensioenen*), valjana dva mjeseca.

5. Nezaposleni ste

- potvrda o sastavu kućanstva, valjana dva mjeseca
- posljednje porezno rješenje
- potvrda o naknadama za nezaposlenost primljenima tijekom prethodna dva mjeseca.

6. Primate potporu dohotku centra CPAS/OCMW (Centre public d'action sociale / Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn)

- potvrda centra CPAS/OCMW, valjana dva mjeseca, u kojoj se navodi vrsta i iznos potpore.

7. Primate zajamčeni dohodak za starije osobe (Garantie de revenus aux personnes âgées - GRAPA / Inkomensgarantie voor ouderen - IGO)

- potvrda nacionalnog ureda za mirovinsko osiguranje u kojoj je naveden iznos dohotka GRAPA / IGO.

8. Imate pravo na naknadu za invaliditet

- potvrda Savezne javne službe za socijalnu sigurnost (SPF Sécurité Sociale / FOD Sociale Zekerheid) u kojoj je navedena naknada za posljednja dva mjeseca.

9. Živite u unajmljenom socijalnom stanu

- obrazac za izračun socijalne najamnine.

10. U postupku ste kolektivnog namirenja duga

- potvrda o sastavu kućanstva, valjana dva mjeseca
- posljednje porezno rješenje
- potvrda miritelja za dugove, valjana dva mjeseca, u kojoj se navodi iznos koji vam se isplaćuje, raspoloživi iznos obiteljskih doplata ako su uključeni i iznos isplaćenih fiksnih troškova.

11. Mlađi ste od 18 godina

- preslika osobne iskaznice ili druge službene isprave kojom se dokazuje da ste maloljetna osoba.

12. Podnosite zahtjev za boravišnu dozvolu

- sve isprave kojima se potvrđuje nezakonit boravak (prilozi, obveza napuštanja državnog područja, odluka o odbijanju boravka, putovnica itd.).

13 Nalazite se u istražnom zatvoru

- potvrda o pritvoru.

8 Gdje se podnosi zahtjev za pravnu pomoć?

Možete se izravno obratiti odvjetniku koji pruža besplatnu sekundarnu pravnu pomoć. Ako odvjetnik pristane preuzeti vaš predmet, zatražit će imenovanje od ureda za pravnu pomoć.

Ako ne poznajete odvjetnika koji pruža besplatnu pravnu pomoć, možete zatražiti savjet od odvjetnika u nadležnom lokalnom uredu za pravnu pomoć.

9 Kako mogu saznati imam li pravo na pravnu pomoć?

Obavijest o odluci ureda za pravnu pomoć primit ćete u roku od 15 dana od zahtjeva. U odluci o odbijanju moraju se navesti razlozi za odbijanje. Obavijest mora sadržavati relevantne informacije za podnošenje žalbe.

10 Što trebam učiniti ako imam pravo na pravnu pomoć?

Obratite se svojem odvjetniku ili odvjetniku kojeg je imenovao ured za pravnu pomoć.

11 Ako imam pravo na pravnu pomoć, tko mi odabire odvjetnika?

Ured za pravnu pomoć imenuje odvjetnika s popisa odvjetnika koji dobrovoljno pružaju pravnu pomoć.

12 Pokriva li pravna pomoć sve troškove postupka?

Pravna pomoć pokriva naknade sudskih izvršitelja ili vještaka, poštarine i troškove registracije. Kao ni sekundarna pravna pomoć, ona se ne pruža automatski, nego se mora zatražiti od ureda za pravnu pomoć suda pred kojim se vodi postupak (članak 664. i dalje Pravosudnog zakonika).

13 Tko snosi druge troškove ako imam pravo samo na ograničenu pravnu pomoć?

Djelomično besplatna pravna pomoć ne znači da su pokrivene samo određene usluge/troškovi, nego da korisnik djelomično besplatne pravne pomoći plaća najviše 125 EUR, za razliku od korisnika potpuno besplatne pravne pomoći koji ne plaća nikakve troškove. Korisnici potpuno ili djelomično besplatne pravne pomoći primaju iste usluge.

14 Obuhvaća li pravna pomoć i žalbe?

Da.

15 Može li se pravna pomoć povući prije zaključenja postupka (ili čak opozvati nakon završetka postupka)?

Da.

Ako se promijene uvjeti pod kojima korisnik može dobiti potpuno ili djelomično besplatnu sekundarnu pravnu pomoć, o tome mora odmah obavijestiti svojeg odvjetnika, koji će obavijestiti ured za pravnu pomoć.

Ured za pravnu pomoć može ukinuti pravnu pomoć na temelju obrazloženog zahtjeva odvjetnika ako smatra da njegovo sudjelovanje ne donosi nikakvu dodanu vrijednost.

Pravna pomoć može se ukinuti i ako korisnik očito ne surađuje u obrani svojih interesa (npr. ne odgovara na zahtjeve svojeg odvjetnika).

16 Mogu li osporiti odbijanje pružanja pravne pomoći?

Ako je zahtjev odbijen, može se podnijeti pisani ili usmeni zahtjev za pokretanje postupka pred radnim sudom (u tajništvu suda). Zahtjev za pokretanje postupka mora se podnijeti u roku od mjesec dana od primitka obavijesti o odluci ureda za pravnu pomoć.

17 Može li zahtjev za besplatnu pravnu pomoć imati učinak prekida roka zastare?

Djelomično besplatna pravna pomoć ne znači da su pokrivene samo određene usluge/troškovi, nego da korisnik djelomično besplatne pravne pomoći plaća najviše 125 EUR, za razliku od korisnika potpuno besplatne pravne pomoći koji ne plaća nikakve troškove. Korisnici potpuno ili djelomično besplatne pravne pomoći primaju iste usluge.

■ Posljednji put ažurirano: 23/07/2025

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJP-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu

informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.